

op het achterste gedeelte. Deze bergplaats was in 1903 aan vervanging toe. In dat jaar werd het huidige gebouwtje geplaatst naar een ontwerp van gemeentearchitect J. van Reijendam.

Burgemeester en wethouders van Hoorn hebben de bergplaats achter op de begraafplaats, vaak aangezien voor een kapel of lijkhuisje, bij besluit van 19 mei 1992 in het register van gemeentelijke monumenten opgenomen.

De omschrijving luidt:

"Eenvoudig huisje op de begraafplaats aan het Dampden. In 1903 ontworpen door de gemeentearchitect Joh. van Reijendam Czn. Het gebouwtje is deels opgetrokken in metselwerk, deels in vakwerkbouw, bestaande uit stijlen regelwerk gevuld met afgepleisterd metselwerk op een gemetseld basement. Het gebouwtje wordt bekrond met een open daktorentje onder eenvoudig tentdakje met piron, afgedekt en bekleed met leien. Gebouwtje van architectonische waarde".

De gemeenteraad besloot op 8 november 1994 tot de restauratie. Gemeentearchitect Joost Buchner hield namens de gemeente toezicht op de restauratiewerkzaamheden aan het bouwwerk van zijn verre voorganger Van Reijendam.

Het werk is uitgevoerd door Bouwbedrijf Hoorn'80 voor 110.000 gulden. Ben Hagenaars van dit bedrijf beschrijft

in het Dagblad voor West-Friesland van 14 april 1995 de desolate toestand waarin het gebouwtje verkeerde. "Het dak was totaal verrot. Door het gewicht van de stenen op het rotte hout verzakte de hele boel. Het gebouw stond eigenlijk op instorten... Dakpannen misten... Vrijwel geen balk was onaangetast en van de leien op het torentje zaten er weinig meer op hun plaats: Hagenaars vertelt verder dat zoveel mogelijk oude materialen opnieuw zijn gebruikt. Het vakwerk is hersteld en opnieuw aangebracht in een van de muren, waaruit het was verdwenen bij een eerdere vervanging. De vloer en de helft van het dakhout zijn compleet vernieuwd.

Het is dringend gewenst dat we deze begraafplaats nu niet weer opnieuw uit het oog gaan verliezen. Vele belangrijke en interessante inwoners van Hoorn hebben hier hun laatste rustplaats gevonden, evenals vier Engelse oorlogsvliegers. Zij verdienen het dat hun graven in stand worden gehouden, ook als er geen nabestaanden meer zijn. Inventarisatie van de nog aanwezige graven zou een eerste stap naar permanent behoud moeten zijn.

De opmerking van burgemeester en wethouders in het raadsvoorstel van 8 november, dat ook het aanzicht van de begraafplaats zelf en de daarop geplaatste grafmonumenten een stevige opwaardering behoeven, is bemoedigend en wekt verwachtingen voor de toekomst.

Bij de foto van de Oosterpoort (zie voorplaat)

Achterop de foto staat dat hij omstreeks 1872 gemaakt is. De fotograaf keek vanaf de Draafsingel naar de toren. De toren staat er wat vervallen bij. Zoals toen gebruikelijk was staan de bewoners van de bovenwoning recht in de lens te kijken.

Rechts bevindt zich het topje van de toen nog houten traptoren en de deur die toegang geeft tot de omloop ziet er ook niet meer zo degelijk uit.

Ik citeer uit DE HISTORISCHE SCHOONHEID VAN HOORN geschreven door de oprichter van onze vereniging, de heer J.C.Kerkmeyer en in 1982 herzien en aangevuld door de heer H.O.J. De Ruyter de Wildt:

"Omstreeks 1871, het jaar waarin de mooie Koepoort verdwenen is, scheen het doodvonnis van de Oosterpoort geveld te zijn. In de HOORNSE COURANT van 11 januari 1874 werd bekend gemaakt, dat B&W de poort voor amotie willen verkopen. Maar in de gemeenteraad van 20 januari 1874 werd een missive van de minister van Binnenlandse Zaken behandeld, houdende het verzoek om slopen der Oosterpoort nog enige tijd uit te stellen. Hiertegen was gelukkig geen bezwaar. Na veel geschrijf en gewrijf en na het verschijnen van een rapport van de rijksadviseurs, na een eindeloos gedoe over onderhoud, kosten, enz. heeft men besloten de poort te behouden en de restauratie op te dragen aan de toen (1876) in Hoorn wonende architect A.C. Bleijs. Door rijkssubsidie en door een gift van jhr. mr.D.van Akerlaken werd het mogelijk tot de restauratie over te gaan. Bij dit werk is het houten traptoren-

tje verdwenen, zodat men slechts door middel van een ladder in de bovenwoning kon komen, die daardoor onbewoonbaar was. Pas in 1913 is hierin verandering gekomen; er is toen een stenen traptorentje bij gezet en sedertdien werd het huisje weer bewoond." De Oosterpoort is dus als enige van de vijf stadspoorten gespaard gebleven. Aardig is nog dat er door de poort zicht is op de huizen die destijds langs de Kleine Oost stonden op de plek waar nu de brandweerkazerne staat. De bewoners op de foto moeten het nog stellen zonder hekwerk bovenop de poort, een griezelige aangelegenheid lijkt mij. Het hek rond de woning is er ook in 1913 opgeplaatst.

De heer Paul Lippits, eigenaar van een herenmodezaak aan het Grote Noord 122, verwierf vorig jaar op een veiling een groot aantal oude foto van Hoorn. Boven genoemde foto's van de Oosterpoort behoren tot deze verzameling. De foto's zijn gemaakt door Ben Hermes, die als pleegkind door de overgrootvader van Paul Lippits in huis werd genomen. De oude heer Lippits dreef toen al een herenmodezaak in het pand Grote Noord 118. Deze zaak werd omstreeks 1910 overgenomen door Ben Hermes, terwijl de familie Lippits een winkel in hoeden en petten begon op Grote Noord 122. Als hobby hield Ben Hermes zich bezig met fotograferen en Paul Lippits is bijzonder gelukkig dat hij deze prachtige fotoverzameling van zijn stiefachteroom heeft kunnen bemachtigen.

F.U.